

Kedves Órák

SZÉPIRODALMI, GAZDASÁGI ÉS ISMERETTERJESZTŐ
KÉPES HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Minden előfizető a „Nemzeti Baleset” Biztosító Részvénytársaságnál baleset ellen, halál vagy rokkantság esetére 2000—2000 koronára van biztosítva. — Ezen kedvezmény csakis az eredeti árban rendelt előfizetőknek szól.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VII. ker., Károly-körút 9. szám.
Identézendők az előfizetések, legzélszerűbben posta-
utalvánnyal, levelek, reklamációk stb.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
FARAGÓ SIMON.

Előfizetési árak
a regénymelléklettel együtt:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona.
Negyedévre 3 korona.

TÖRTÉNETI REGÉNY.
(4. folytatás.)

MÁTYÁS KIRÁLY SZERELME.

Írta: **Rudnyánszky Gyula.**

IV

ÁT nem hiszed, hogy Gyula deák vagyok?
— Oh, bár az lennél!

— Tudnál-e szeretni?

— Élni tudnék érted! Vidáman dalolnék, virágo-
kat szednék. Versenyt szokelnék a fürge zergével,
a patak vizével, abban telnék öröme szívemnek,
hogy tenéked örömet szerezzek.

— És ha én volnék a király?

— Meghalnék érted.

— És oly szomorú lennél min-
dig, amilyen most vagy. De hiszen
akkor Gyula deák gazdagabb a
királynál és a király senkit sem
irigyelhet annyira, mint a boldog
Gyula deákot.

Leültek a mohos sziklára.
Fejük fölött bugyogott a tiszta
forrás. A király bánatosan nézett
a gyönyörű hajadonra és szeméből
könny szivárgott.

Ilonka észrevette a könnyet
és odasimult a deákhoz gyöngéden.

— Miért sírsz?

— A királyt siratom.

— A királyt?

— Igen. Mert ő szegény csak bánatot szerezhet.

Őt nem szereti senki. És ő sem szerethet senkit.

— Egész nemzetét kell szeretni a királynak.
— Igazad van, gyermekem. A király szereti
is nemzetét hiven. Azért él, hogy nagygyá tegye a
magyart, hatalmassá az országot. De mégis, nem
szomorú-e az ő sorsa? Mert lásd, ha kezedet fogom,
ha szemedbe nézek, azt képzelem, hogy szeretsz.

— Szeretlek.

— És azt képzelem, hogy megcsókolnál.

— Megcsókollak.

— És azt képzelem, hogy ha
én volnék a király, ez a szép álom
szétfoszlanék nyomban.

— Nem, nem, a mit én ne-
ked adtam, szívemet a király sem
vehetné el tőlem.

— De a királyt nem követ-
néd életbe-halálba?

— Ha te volnál a király, kö-
vetnélek!

— Kövess tehát és tedd bol-
doggá a királyt. Mert most, amikor
Isten ege alatt megvallom neked,
hogy szeretlek, nem tudok hazudni.
Megmondom neked, amit tudnod
kell, mielőtt szerelmedet nekem

WHITE, a Ladysmithbe zárt angolok vezére.

adnád: én vagyok a király.

— Mert te mondod, tudom, hogy te vagy a
király.

— És szeretsz?

- Szeretlek!
- És szeretni fogsz mindig?
- Mindhalálíg!
- Édes Ilonkám! Imádott királyném!

— Nem, nem, királynéd nem vagyok, nem leszek soha! Mikor először a szemedbe néztem, éreztem, hogy Magyarországnak nincs királya, ha nem te vagy a király. És oda tudtam volna borulni királyi mellekre mindenki előtt. Szeretlek, én királyom! De ha Gyula deák lennél, és ha koldus vándor lennél, akkor sem szerethetnék jobban. Szerelmem oly nagy, hogy a királynak sem kevés; de szerelmem oly nagy, hogy birtokában a koldus sem irigyelné a királyt.

— Oh édes Ilonkám, tudtad tehát, hogy én a király vagyok.

— Mikor megláttalak, a szívem azt sugta, hogy csak te lehetsz a király. És tudtam, hogy szeretni foglak, tied leszek, követlek életbe-halálba, neked adom életemet, pártámat, becsületemet, de sohasem lehetek a királynéd. Nem is akarnék az lenni! Inkább napsugarad, enyhítő italod, enyhe fészked, harmatos virágod, a kihez országos gondjaid, diadalmas csatáid után pihenni betérj. Istentől azt kérem csupán, hogy te légy a hazáé egészen és én egészen a tied legyek! Ha boldoggá teszed a magyart, nagygyá a hazát: én szenvedhetek, elhervadhatok, azért sírom porából is virágok nőnek homlokodra!

— Oh szerelmem, édes Ilonkám! Királyné vagy te, égi királyné! És a hol te uralkodol, ebben az örökkévaló birodalomban én alattvaló lehetek csupán. Szeress, mint én szeretlek:

- Szeress, mint én szeretlek!
- Tégy boldoggá!
- Légy boldog, a mig szeretsz.

A király megölelte a lázasan remegő leányt és a mikor első szerelmi csókjuk elesattant, fejük fölött a forrásra hajló vadrózsa bokorról fölrebbent egy madár és a megrezzent rózsalevelekről frissen permetezett a szerelmesek fejére a természet áldása, a forrás vize.

Nem beszéltek többet... csak álmodoztak. A király erős karjaiba zárta a gyenge leányt és boldogok voltak mindaketten.

Mátyás királynak szemeiben tükröződött boldogsága: ott ragyogott Ilonka arca abban a két királyi szemben...

V.

A harezi zaj nem sokáig szünetelt.

Mátyás király boldog szerelem mámorában élt néhány hónapig.

Szép Ilonka beköltözött a nagyapóval ősi birtokukba, a nemeskúti várba.

Az öreg Szép János ott járt ismét a régi lovagteremben és fiára gondolt.

Vajjon előkerül-e még valaha?

Mesének is hihetetlen lenne. Hiszen husz esz-

tendeje már annak. Ez az idő, ha vasból van is, megtörhette erejét. A felesége is ezelőtt tizennyolcz esztendővel ment utána.

De mikor megtudta, hogy a király az, aki Gyula deák neve alatt rejtőzik, az öreg harezos újra reménykedni, álmódolni kezdett.

Mátyás király oly hatalmas és nagy, hogy az ő akaratának teljesülését még az Isten is segíti.

A vén nemes mindig hódoló áhitattal fogadta a névtelen vendéget, valahányszor Mátyás Budáról, Visegrádról vagy az ország más tájáról visszatért a nemeskúti várba.

De a király szerelmi boldogsága nem maradhatott sokáig zavartalan.

A cseh király megint ravaszkodott, szót szegett és borsot tört Mátyás orra alá. A király tehát hadat indított Podjebrád ellen és elhatározta, hogy megtöri a makacs ellenfelet és elhódítja a vén rókától a cseh királyságot.

Fényes hada már elindult Csehország felé, mikor a király kisietett kedves Ilonkájához búcsúzni.

— Isten veled, drága szerelmem! Mennem kell, mert a haza javát előbbre teszem a magam javánál. De visszatérek ismét és akkor Budára vislek, édes mátkám!

— Nem, nem, ezt én nem akarom!

— Királynémá teszek, angyalom!

— Drágám, ne szomoríts! Én csak tégedet szeretlek, téged akarlak boldogítani. Magyarország trónjára oly királynét ültess, akinek családja, fénye, rokonsága, hatalma a hazának hasznára váljék. Ha látom, hogy tied ez az ország immár teljesen, ellenségeidet leverted, a nemzet birtokát meggyarapítottad és az egész világ csodálattal, hódolattal emlegeti nevedet, akkor én boldogan halok meg rejtekemben. Menj, imádott hősöm, fölséges királyom! Szerelmednél szebb koronát nem adhatsz énnekem!

A király forrón ölelte keblére kedvesét és Ilonka megígérte Mátyásnak, hogy levelekben ad hirt magáról, míg a király idegen országban hadakozik.

Spielberg várát vette ostrom alá akkor Mátyás király.

Nyolcz hónap óta tartott már az ostrom és híres vezére Magyar Balázs mégsem tudta legyőzni a ravasz Podjebrádot, aki titkos föld alatti utakon látta el élelemmel várbeli népét, míg a magyar sereg odakinn nélkülözött, sanyargott.

Ott harezolt pedig a seregben Magyar Balázs mellett Kinizsi Pál is, a nagyerejű hős, aki nem régen még molnárlegény volt a temesi vár táján, most pedig a feketesereg egyik legdelibb kapitánya s a fővezér, Magyar Balázs uram leányának, Magyar Jolánkának boldog vőlegénye.

A király ranggal és javakkal tüntette ki a hős fiut.

De hiábavaló volt a derék igyekezet, a katonák kimerültek a nélkülözésben és már zugolódni kezdtek. Ekkor érkezett Spielberg vára alá a király.

Szokása szerint, mihelyt megtudta, hogymi a baj,

mindjárt elhatározta, hogy segít rajta. Az tudta, hogy pénzt hiába oszt ki vezérei közt, mert a csehek és morvák elzártak tábora előtt minden eleséget.

Egy éjjel tehát csipkeárus morvának öltözve a király belopódzott a várba.

Háborus idő levén, a várbeli asszonyok szörnyen unatkoztak és zsbongva vették a királyt körül.

A király azonban bus arcot vágott.

— Mutasd a portékádat, fiu! — kiabáltak az asszonyok.

— Minek mutatnám? Hiszen úgy sem vesztek ti most csipkét! Kinek is volna ilyenkor gondja ezizomára, mikor a magyar sereg minden perczen betörhet a várba.

— Ide ugyan be nem tör! Csak add elő a csipkéidet!

— De hátha elfogy az eleség a várban? Csipkét nem lehet ám enni!

— Nem is arra kell nekünk a csipke. Van itt enni való elég. És ha elfogy, hoznak a föld alatti uton.

— A föld alatti uton?

— Az ám! Budzil váráig ér innen a titkos ut és onnan mindennap megrakott társzekerek indulnak mihozzánk. Okos ám a mi királyunk nagyon! Hát csak ide azokkal a csipkéekkel bátran.

Mátyás király most már tudta, amit tudni kívánt. Potom áron elvesztegette a portékáit, aztán iparkodott, hogy mielőbb kijusson a várból.

(Folytatása következik.)

Tele van a...

*Tele van a, tele van a
Piczi bölcső újra.
Gögcisélő kis perontyka
A bajszomat húzza:
Egy kékszemű, ennivaló,
Aranyos kis lányka!...
Oh, beh édes! Oh, beh drága!
Öröm nézni rája.*

*Tele van a, tele van a
Puha, meleg fészke...
Elértem, el, amiért oly
Hön epedtem, égtem;
Angyal hitves, drága gyermek...
Egyre nézem, egyre...
Világon e legdrágább kincs
Enyém, enyém benne!*

*Tele van a, tele van a
Szívem boldogsággal.
Mindhiába hajszolt sorsom
Tüskén, bokron által...
Mindhiába mardosott a
Sötét, gyászos multba:
Ragyog napom, fényes napom —
Boldog vagyok újra!...*

Porsche Vilmos.

ASSZONYSZÍV.

Irta: *Nagyvárady Myra.*

(1. folyt.)

III.

 három tüzérfőhadnagy az étterem ajtaja mellett levő kerek asztalka mellett ült; hogy közelről lássák maguk előtt eldefelirozni a hölgyeket.

Merészen fixirozták Áldor Kálmánét és özvegy Dorlay Dezsőnéét, akik szokott helyökön a nagy tükör alatt, néhány fakult zöld színű múpálma árnyában ültek, s akik tényleg a legfeltűnőbb és legszebb asszonyai voltak a szliácsi utóévadnak.

A vastag vörösbajuszu tiszt, aki aranykeretű ezwickert viselt, csettintett nyelvvel.

„Die kleine Blonde, molette scheint eine nette und echte Coquette zu sein.“

A finom kis szőke bajuszu, aki hosszú, fehér ujjaival dús haját simogatta, kurtán jegyzé meg:

„Aber dumm und eitell.“

A kecskeszakállu olaszos kinézésű fekete tiszt felesapta monokliját, és majdnem hangosan szólt:

„Die braune ist idealisch und interessant; kalt und doch leidenschaftlich.“

Egész ebéd alatt zavarba ejtően tekintgettek a két cousine felé, kik közül az egyik mohó jó étvágygyal falatozott, de azért közbe nem felejtett el kaczerkódni sem, míg a másik alig érintette az elébe rakott étkeket és melázó, hallgatag volt.

Látszott rajta, hogy alig vesz észre valamit abból, ami körülte történik.

Alig várta, hogy felkelhessen az asztaltól.

Tudta, hogy most legalább három órára megmenekül Tinkától, aki egy óráig ismét aludni fog — félóráig gondolkozik, hogy melyik ruháját vegye fel — s másfélóráig fog a tükör előtt állni: aztán pedig azon tűnődik, hogy mi lenne jó uzsonnára.

IV.

Ah! oly szép langyos délután volt. A parkban meglátszott már a közelgő ős kora hervadása, a százados hársakról sárguló levelek hullottak alá álmatagon, s a virágok elvesztve szingazdag szirmaikat, esendes lemondással adták át magukat az anyaság komoly édes kötelességeinek.

A pompázó illatos virágok helyén szürkés, fakó magházak fejlődtek, s álltak bizonyos büszke nyugalommal az érlelő nap melegében.

Pillangók immár nem röpködtek őket körül. Ezeknek szárnyairól is lekopott a hímpor, ott libegtek nehézkesen, fáradtan, közel a földhöz, hová petéiket rakták.

A közeli elmulás előérzetének melankholiája lebegett ég és föld között, itt, hol az emberi kéz beleavatkozott a természet dolgába. Míg a távolabbi fenyes olyan üde, friss és zománczos volt, mint májusban.

Olyan édes álomba ringató ma épen, mint tegnap volt.

Ida egyenesen ide jött, ide, ahová a kis fürdőtelep zaja alig hallatszik el; ide, ahol különösen a kora délutáni órákban csak a madarak röpködnek, a hangyák mászkálnak, s a mókusok ezikkáznak.

Idé, ahol az előző napokban oly boldog órákat élt át Derecskey Bélával.

Tegnap is itt volt.

— A tudás vágya. —

Itt voltak — ketten — egyedül.

Ma is itt van.

Itt van, egészen egyedül.

Leül ama padra, mely fölött két magas sötét fenyűszál ölelkezik fent közel az éghez, s melynek törzsébe egy-egy betű van bevésve: egy B. és egy I.

Mint fiatal gondtalan szerelmesek szokták, ők is így tettek, ők, akik már érettek voltak, és így okosoknak kellett volna lenniök.

Az asszony máig okos is volt, nagyon okos és nagyon akaraterős.

De csak máig. Már ma minden okosságát, nyugalmát, akaraterejét magával vitte a főváros felé száguldó gyorsvonat.

Es Ida nem képes többé arra gondolni: „mi lesz“ szüntelen csak az van eszében: „mint volt“.

Itt ültek tegnap.

A fenyves kábitó, balzsamos illata simogatta arcukat, érzékeiket. A férfi beszélt hosszan, meggyőzően, szerelemittasan. A lombok suttogásában hallani véli most is Derecskey kérlelő, epedő bariton hangját.

— A világ... a világ, édes Ida... ugyan mivel kárpótol minket a világ mindazért, amit kiesinyes előítéleteivel elrabol tőlünk. Letörli talán könyeinket, ha sirunk?... Megvigasztal talán, ha szomorkodunk?... Segít talán, ha nélkülözünk? Nem, ugye nem. A világ csak addig törődik velünk, míg talál rajtunk irigyelni valót, addig is rosszakaratból, aztán napirendre tér felettünk,

Nos hát ne törődjék a világgal. Az én igaz és végnélküli szerelmem ez legyen a maga egész világa Ida. Ez a szerelem, Ida, ami feledtetni fogja magával mindama bánatot, mi eddig osztályrészeül

esett: a könyvek nyomán majd rózsák fakadnak, meleg, derült boldog élete lesz. A tekintetéből ki fogom olvasni az akaratát, lehozom kívánságára az égről a csillagokat. Csak végre hallgasson meg Ida, szánjon meg. Elégelje meg a szenvedéseimet és könyörüljön rajtam. Nem élhetek maga nélkül, meg kell halnom, ha nem lesz enyém.

— Az leszek, a magáé leszek Béla... a magáé egyedül, soha senki másé e földön...

— Már ma, még ma, igen?... ..

— Nem!

A férfi elsápadva, csalódottan engedte kezéből kisiklani a meleg kis kezét.

— Hát meddig várjak még?

— Még addig — amig...

— Ez még sokáig lesz, a törvény menete lassu, s a válóperek hosszadalmasak.

— Aki szeret, az kitartó, szenvedjen bár, de tűr és vár.

A férfi keserűen nevetett.

— Rímnek elég jó, de valóságnak kegyetlenül rossz.

— Mindig jobb, mint a csalódás.

— Aki szeret, az bizik, hisz vakon és feltétlenül; a józan fontolgatás, a higgadt gondolkodás akkor kezdődik, mikor a szerelem láza már szűnik.

— És a becsület?... ..

— Megmarad mindig ott, ahol volt, a tiszta önérzet: az erény bölcsője. Az asszony csak nézett, nézett, a napsugaras légből, mintha azt keresné, vajjon láthatatlan hierogliphákkal nincs-e odairva számára a jó tanács.

Szeretett, nagyon szeretett, de erényes, nagyon erényes is volt.

Ez a két hatalom erős harcra kelt lelkében,

s bizonyos volt, hogy az egyiknek győzni, a másiknak elvérezni kell.

Mintha csak a gondolatait folytatta volna, lassan beszélgetni kezdett.

— Miért tagadnám, Béla, ugyis tudja: szeretem.

— Az uramat Isten boldogítsa, szerelemmel nem szerettem soha. Árva leány voltam, és fiatal még nagyon; a gyámom tanácsolta, kívánta: legyek Dorlay Dezső felesége, s én szót fogadtam. Nem is bántam meg, hogy feleségül mentem hozzá, figyelmes, gyöngéd volt hozzám mindig, és én idővel talán meg is szerettem volna, ha a sors magával nem hoz össze. De ugy-e soha egy tekintetem, egy mosolyom, egy kézzszorításom sem árulta el, hogy érdeklődöm maga iránt. Pedig időközben özvegygyé lettem... és soha ez életben meg nem tudta volna, hogy szeretem, ha a felesége...

Itt elhallgatott... sokkal gyöngédebb volt, sem-hogy szemébe mondta volna: „ha a felesége hűtlenül el nem hagyja.” A férfi megértette, és tisztelettel vonta ajkához a kezét.

— Mondja ki bátran, oh mondja ki: ha a feleségem meg nem szökik a fiam instruktorával. Lássá Ida, egy csöppet sem fáj ez, ez a különben megszégyenítő valóság; sőt ma már hálát érzek Alice iránt, mert e lépése nélkül én boldog sohasem lehettem volna. Maga édes Ida sokkal büszkébb, sokkal becsületesebb, és sokkal jobb, sem-hogy a „szent”-nek nevezett házasságot felbontani akarta volna; vagy annak felbontását elfogadja, míg így, a szegény hűtlenül elhagyott férfi iránt való szeretetét a szájalom még mélyebbre véste. Pedig én épen nem voltam „azért” szánandó, sőt... Derecskey keserű gunnyal kacagott fel, úgy folytatta... sőt megszálltam én a feleségemet nem egyszer, de mindig gavallérosan.

Most már Ida halványodott el, tiltakozó mozdulattal szólt:

— Kérem, Béla. A mult eme részletei nem érdekelnek.

— Bántja — gondolta magában a férfi elégtelenen — és eltalálta.

Csakugyan mindig fájó, sértő volt Idára nézve, ha Derecskey könnyelmű multjáról hallott.

Mert könnyelmű viveur hírében állt.

De Ida mégis szerette, úgy, amint nőtt, összes hibáival együtt.

A keveset élvezett, sokat szenvedett tiszta lelkű, okos elméjű asszonyok érthetetlen makacs szenvedélyével, amely eltompítja a különben éles elmét, s az asszonytermészet minden ismeretes fufangját, mesterfogását és győzelmét megbénítja.

— Beszéljünk másról — szólt — és hirtelen felkelt a padról ép oly ideges türelmetlen mozdulattal, mint most. Csakhogy most nem jött utána kérlelő, édesgető, meggyőző suttogással senki.

Egyedül volt, gondolatai kísérték csupán.

Hogy is volt tovább?...

A vacsoránál húzta a cigány.

(Vége következik.)

Ezüstlakodalom napján.

— Humoreszk. —

(4. folyt.)

Irta: Pécsi D. Anzelm.

Erre aztán kínos csend állott be. Irma elpirult, lesütötte a szemét és a világerő nem szólt volna egy szót sem. Barna szintén kipirult, látta, hogy többet mondott, mint mert volna és kevesebbet, hogysen elég volna; nagyot lélegzett s aztán lassan Irma mellé ment, egyik kezével átkarolta, másikkal Irma kezét a szívéhez szoritotta s Irma hagyott magával mindent tenni.

— Hát szeret, szeretsz kissé?... — szólt, egész közelvonva magához Irmát, hogy forró lehellete majd megégette Irma homlokát.

— Nagyon! — szólt Irma s odaborult Barna mellére.

— Te édes!

— Te drága!

— No de most menjünk fölkeresni a vendégeket, addigra azok már bizonytalán a kertben lesznek.

— Előbb azonban édesem...

— Nos?

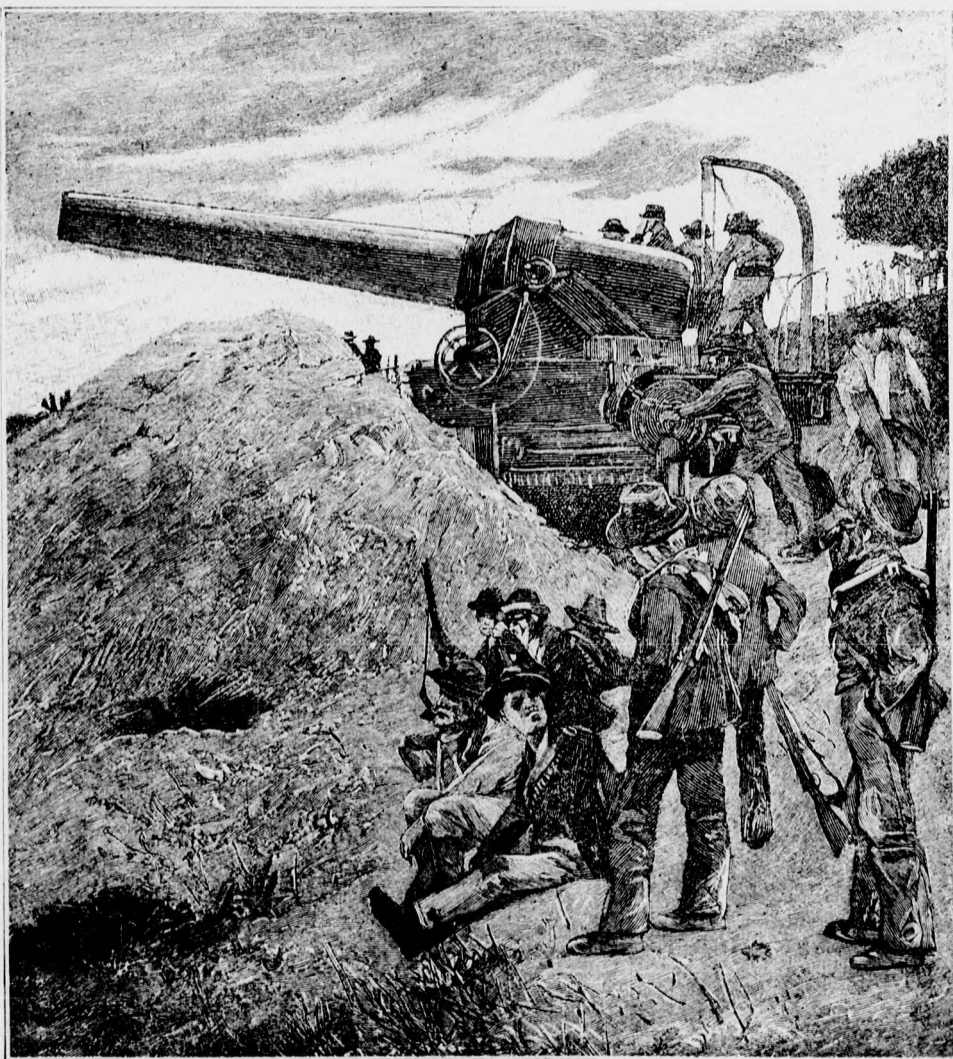
— Adj, egy, egy, egy csókot — szólt Barna az utolsó szót oly gyorsan kimondva, mintha félt volna, hogyha lassan mondja még csókot talál kérni.

— Ne, Ne, most nem, majd később — szólt Irma félénken s az asztal mögé huzódott.

— Jó, hát majd később, — szólt Barna.

Erre aztán Irma bátrabb lett s kijött az asztal mögül, hogy Barnával a kertbe menjen a vendégek után.

Mikor pedig az ajtóhoz értek vala, Barnát elragadta a szenvedélye, átkarolta Irmát és olyan czuppanó csókot adott neki

✻ A búrok ostromágyú Ladysmith körül. ✻

hogy Irma is, ő is megijedt a czuppanásától. Akkor aztán nem mertek azon az ajtón kimenni, hanem a mellékszoba ajtaján. De Irma előbb megesküdtette Barnát, hogy a mellékszobába nem fogja megcsókolni.

— Nem fogja megtenni? Ugy-e nem?

— Nem!

— Mondja Isten bizony!

— Isten bizony.

Erre aztán arra mentek, hanem Irma aligha lesz megelégedve, ha Barna az oltár előtt teendő esküjét is úgy tartja meg, mint ezt.

De jó is volt, hogy a mellékszoba ajtaján át mentek, mert alig hogy betették az ajtót, a hátsó ajtón belépett Bella és Sárly János.

Itt van a második szerelmes pár!

— Mondja csak, hogy miért jött maga olyan későn — faggatta Bella Sárlyt.

— Hiszen angyalom, az első vonattal jöttem.

— Iszen szerencséje is, különben olyan büntetést kapna, hogy no!

— Így meg egy csókot is kapok ugy-e?

— Az ám, ha fagy!

— De iszen nem majd ha fagy, hanem most — és még mielőtt megakadályozhatta volna, megcsókolta.

Bella duzzogva ült kezimunka kosara mellé, Sárly meg a pamutban babrált.

— Ugyan még összekuszálja a pamukomat!

— Igenis, összekuszálom, ha tovább is haragszik, még jobban; nem békül ki, nem? Nohát jól van, nézze, — kiveszi a pamukot és elkezdí kuszálni, meglátja a levelet — ahá! Egy szerelmes levél!

— Hallja Sárly! Ne izetlenkedjék!

— No én kétszer sem mondom, hogy nem az!

— De én sem értem, hogy kerül egy levél az én kosaramba.

— Mondom, hogy valami szerelmes poéta — tette oda,

— hogy a kezeckéihez kerüljön.

— Igazán nem érdemelné meg, hogy megmutassam, de hogy lássa, hogy szeretem, olvassuk el együtt.

Sárly Bella mögé állt jobb karjával annak a derekát karolta át s vállán keresztül nézett a levélbe, mennél tovább olvastak, annál dühösebbek lettek, különösen Sárly.

— Oh, a nyomorult! (Ezt valószínűleg egy szindarabból plagizálta.)

— Megölöm, levágom, lelövöm, leverem a derekát, eltöröm a lábát összetiprom a gazembert, — kiabált Sárly s rohant föl és alá a szobába.

— A gyalázatos, még nekem mer szerelmes levelet írni.

— Sirig az öné! Tamás! Ha! Kár hogy azt nem írta: sirig a tied Tamásod! — dühöngött tovább Sárly.

— Ah! Ez borzasztó! — szörnyűködött Bella.

— De hát végre is, ki ez a Tamás!?

— Én ma láttam őt először, ez Barna Tamás a szomszéd birtokos fia

— Itt lesz ma ő is?

— Már itt is volt! Most künn van alighanem a papánál a kertben.

Sárly aztán se szólt se nézett, hanem kirohant az ajtón Bella ép utána akart menni, mikor Irma belépett.

— Nem látad Barnát? — kérde Bellától — a kertben elváltunk, én a nénit kísértem a szobájába és azóta nem találok.

— Nem rég itt volt — felelte Bella csipösen.

Irma fülig pirult.

— Hát te láttad?!

— Nem, hanem olvastam.

— Ol-vas-taad??

— Ezt a szerelmes levelet, amit hozzám intézett, nesze olvassd!

Irma persze hogy mohón kapott a levélen és elolvasás után, leült két kezét ölébe ejtette és szóltanul hullatta könnyeit. A legszebb reményei dültek halomra.

— Pedig egy negyedóra előtt még azt mondta, hogy sohasem szeretett s hogy futólagos báli ismeretség mire sem kötelez. Hogy eszeágában sincs téged elvenni. Édes Istenem, csak Sárly meg ne találja, mert az botrány lesz!

— Mi köze ehhez Sárlynak?

— Érts meg már! Ez a levél Sárly kezéhez került s most kérdőre akarja vonni Barnát, hogy mert nekem szerelmes levelet írni? Oh ha párbaj lesz belőle azt én tul nem élem!

— Menj, szaladj Sárly után, akadályozd meg a párbajt, az az ember nem érdemli meg, hogy vele valaki kardját összemérje!

Bellának sem kellett sok biztatás, Irma mégis nógatta, hogy sissen már s szelíden kituszkolta az ajtón s mikor magára maradt az ajtó melletti kerevetre dült s sirt, siratta meghalt boldogságát!

(Vége következik.)

SZYLVESZTER ÉJJELÉN.

Irta: *Báró Cserényi Károly.*

(Vége.)

Kegyelmet uram! — kiáltott János térdre borulva s kezeit tördelve. — Kérdezze, kérdezze, még felelhet!

— Oh! — jajdult föl Andor a Szfinxhez tánorodva — s halásápadtan roskadt le mellette. De megint birtelen fölugrott, vadul forgó szemmel körülnézett, fölkapta az asztalon heverő olasz tört s Jánosnak rohant.

— Segítség! — ordított a szolga — s kimene-kült az ajtón.

— Halál és örökös kárhozat rád! — kiáltott Andor utána. — Nyomorult féreg, megraboltál, megfosztottál mindenemtől! Oh nagy isten, miért is teremtetted az embert olyan gyarlónak! Az álomnak nem birtam ellentállni a döntő pillanatban s most minden oda van. A minék éjjeleim álmát, nappalaim nyugalmát fölládoztam — végre sikerült — és most soha többé nem fog sikerülni, miáltal a világegyetem legmélyebb titkainak birtokába juthattam volna, az mindörökre elveszett reám! Minek éljek, ha elhibáz-tam életemet? Ha meg nem menthetem Dalmai Juliskát, ha ő meghal, én sem akarok élni!

— Szfinx! jó éjszakát! — kiáltott és mellébe dőfte a tört. — Leroskadt, estében meglökte az asztalt, a lámpa fölfordult és a bűvös könyvre esett, mely meggyuladt — —

Andor nagy betegen feküdt a zólyomi kórház-ban, már alkonyodott, midőn harangok zúgása fel-riasztotta kábult álmából, s most sárgás fény vilá-gította meg az ablakot, mintha égő fáklyákat vinnének az utcán. A betegápolónő az ablakhoz lépett.

— Most viszik a temetőbe Dalmai Juliskát — mondta a beteghez fordulva — azt mondják, ide kíváncozott a zólyomi temetőbe, de milyen szép temetése van! Ugy hallottam, menyasszony volt.

Andor felült ágyában s halkkal kérdé:

— Dalmai Juliskát?

— Igen, tegnapelőtt meghalt; kár érte, gyönyörű szép leány volt.

Andor visszahanyatlott párnáira, éj borult lel-kére s ajkai suttoztak:

— Követlek, Juliskám! Ha a törnek nem si-került, majd sikerül a méregnek!

Mély sötétség uralkodott a betegszobában, az ápolónő elaludt, a mécs is követte példáját, csak-hogy nem hortyogott, a toronyóra éjfélét ütött, ekkor nesztelenül kinyílt az ajtó, tulvilági fény áradt a szobába, halk suhogás hallatszék, mintha selyem-uszályt huznának a földön, és Dalmai Juliska alakja lebegett be, fehér menyasszonyi díszben; angyali szépségű arca is fehér, mint ruhája, aranyszőke fürtjein myrtus koszorú, melyről hosszú fátyol lengett, kék szeméből mennyei fény sugárzott, a beteg ágyához lebegett, ki ráemelte bágyadt szeméit s ajkai rebegtek: „Juliskám, értem jössz?”

— Nem! — hangzott szeliden a szellemajkról. Ne gondoldj új öngyilkosságra, élned *kell*, míg időd lejár. Sorsod nehéz, de ne hidd, hogy boldog lettél volna, ha a Szfinx kérdéseidre felel. Ember vagy, azért nem lehetsz elégedett; ha a nap süt, borult eget; ha esik verőfényt kívánsz, ha kifürkészhetnéd a föld titkait, akkor a nap titkai után vágynál. Ember és azért tökéletlen vagy, hiszen az emberi természetnek legnagyobb hiánya az, hogy nem bír a jelen boldogságának helyes tudatával, csak akkor tudja meg, milyen boldog *volt*, ha boldogságát elvesztette, s akkor siratja. Nekem megengedett, hogy visszatérjek hozzád a szellemvilág küszöbéről s megmondjam, a mit sem bűvész-könyveid, sem a megigézett Szfinx nem mondana neked: az élet legmagasabb bölésészete ezen kevés szóban rejlik: „elégedjél meg a jelennel, tanulj a múltból, hogy boldogságot a jövőben is meg tudjad őrizni.”

Andor kitárta karjait, hogy a drága látományt magához ölelje — és — megölelte az öreg gazdasszonyt, ki épen föléje hajolt. — Körülnézett. — Hálószobájában feküdt a pamlagon, körülötte álltak a házfőügyelő, az öreg gazdasszony és János, ki örömkönyvekre fakadva kiáltott:

— Csakhogy él! édes jó doktor ur! Már azt hittük, soh'se ébred föl!

— De hát hogy jöttem én ide? Ugy tudom, hogy a könyvtárban voltam tegnap este.

— Tegnap este! — mondta az öreg Dorka néni, a gazdasszony, kezeit összecsapva, — uram boesáss, hiszen már harmadnapja, hogy itt fekszik; mikor János tegnapelőtt reggel hiába várta, hogy mikor esenget már neki, végre benézett a szobába s látta, hogy az ágy érintetlen — —

— Igen, — szólt közbe János — akkor a könyvtárba futottam s ott találtam a doktor urat a földön elterülve, mintha halott lenne; akkor futottam a leányasszonyért, az inspektor urért s nagy nehezen ide czipeltük, a tisztartóék is jöttek, de nem birtuk fölébreszteni; orvosért küldtek Zólyomba és azt mondta hagyjuk csak aludni, ha kipihen magát, majd fölébred magától. És hála istennek, csakugyan fölébredt!

— De hát Dalmai Juliska meghalt? — kérdezte Andor aggódó hangon.

— Dehogy, dehogy! — felelt Dorka néni — mindjárt itt lesz, már régen elment a kocsí Dubravára, no, lesz majd öröm, ha látja, hogy semmi baja sines!

Andor e szavakra föl akart ugrani, de nem volt annyi ereje, feje szédült, a 36 órai koplalás után meleg tejet adtak neki az orvos rendelete szerint, s így lassanként visszanyerte erejét úgy, hogy Juliska elejébe siethetett, midőn déltájban édesanyjával megérkezett. Azt a boldogságot leírni, mit éreztek, midőn egymást átölelve tartották — tollal nem lehet — —

Midőn a gróf a csodálatos esetről értesült, személyesen sietett Garamfalvára s elbeszélte magá-

nak az egészet. Andor mindenre élénken emlékezett s miután hypnotikus álmának látományait elmondta, a gróf mosolyogva Juliskához fordult:

— Már látom, hogy Andornak orvosra van szüksége, magára bízom ezt a beteget, kedves Juliskám. A mama beleegyezésével egy hónap múlva lesz a menyegző és aztán tavaszig utazik a fiatal pár Olasz- és Franciaországban, nyáron meg Angliában és Svédországban, hogy aztán a tudós tanár ur elfoglalhassa állását az egyetemen. Nos, meg vagy elégedve a recepttel Andor?

De Andor nem tudott szólni, könnyező szemmel hajolt nemeslelkű jóltevője kezére s forró csókot nyomott rá; Juliska azonban sugárzó arccal mondta, a gróf másik kezét ajkaihoz emelve:

— Mindent el fogok követni, hogy méltóságod bizalmának megfeleljek; életem földadata lesz Andort a jelenben mindenkor olyan boldoggá tenni, hogy nem marad ideje a jövő titkait kutatni.

—♦— M e s e . —♦—

*Tizéves volt a legény,
Haléves a lány,
Virágokat szedtek ők
Tavasz hajnalán.
Kis ibolya viritott,
Dalolt a madár:
— Úgy-e, szeretsz akkor is,
Ha eljő a nyár?...*

*Húszéves volt a legény,
Tizenhat a lány,
Elcsattant az első csók
A lány ajakán.
Pajkos szellő ott suhant
El fejük felett,
És kaczagva kérdezé:
— Ez a szeretet?*

*Negyvenéves a „legény”,
Harminczhat a „lány”,
Körüöltük gyerekek,
Vidám mind a hány.
S szellő hogyha kérdezi,
Hol a szeretet:
— Kis gyerekek ajakán
Ott a felelet...*

Juhász Sándor.

GONDOLATOK.

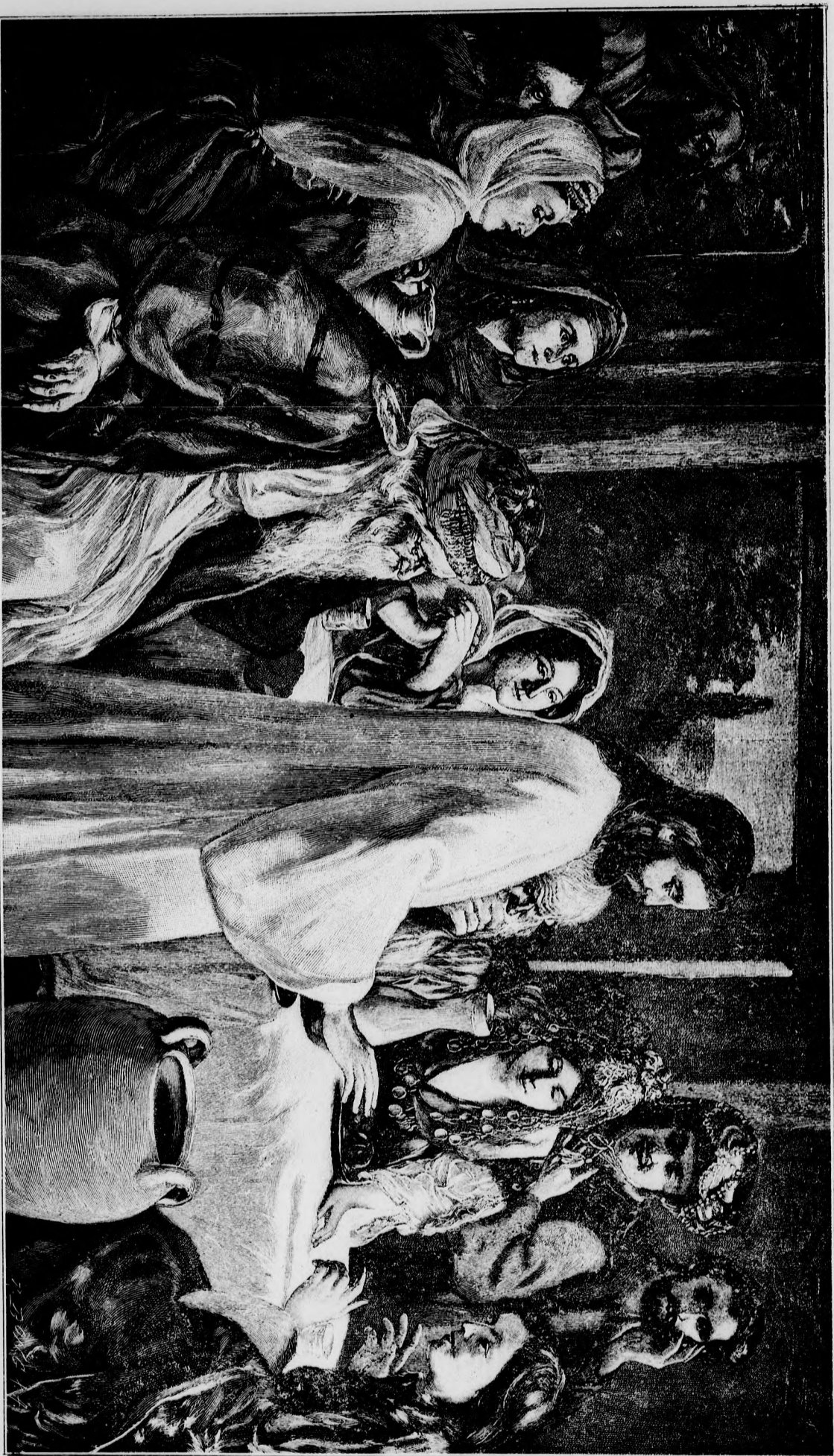
Aki mindenkinek jóbarátja akar lenni, annak nem szabad öszintének lenni.

A rágalom fájdalmat, az igazmondás bossúságot okoz az embernek.

A szerelmes ember szeméi legfényesebben ragyognak, még sem látnak.

Az illúzió bimbó, éltető napja a remény.

Hanusz György.

— ✻ — Jézus a kánai menyegzőn. ✻ —

szarvas Farkasoktól megtámadott szarvas. *szarvas*

Tegnap este!

*Arra jártam tegnap este,
De minek is jártam —
S belátni az ablakodon,
Hej, minek is láttam!...*

*Te hűtlen lány, aki nekem
Szerelmet esküdtél:
Liliom-hó karjaiddal
Más legényt öleltél!...*

*Láttalak vón' inkább gyászos
Ravatalon fekve,
Csukott szemmel, néma ajkkal,
Mirtusz-ággal fedve:*

*Mily boldogan megnyugodva
Búsulnék utánad,
Hidd el, meg is könnyeznélek,
El is siratnálak...*

Szűts Jenő.

A PREMIÈRE.

Irta: *Tábori Kornél.*

I.

Hörös nagy fiu volt, de nagyon sovány, mert sokat éhezett. Sose tudott jóllakni és fő vágyát képezte, hogy azt ehesse, a mit szeretne, mint a társa. Persze az jómódu gyerek volt és csak azért lakott a kis, sötét udvari szobában, hogy megtakarítson a pénzéből. Küldtek ugyan hazulról annyit, hogy szépen megélhetett, de mindig kártyázott és szeretett drága, előkeltő „nagy” kávéházakba járni. A kosztpénzt előre kifizette az apja, avval nem volt baja, de különben sose volt egy tízfillérese a hónap végén, mert rendszeresen veszített a harminczkétfelvi biblia forgatása közben.

Még jó, hogy adósságokat nem esinált. Lehet, azért, mivel nem akadt hitelezője. Árpád is, az örökké éhes, csak emiatt nem irt még alá váltót és más efféle veszedelmes papírt.

De magolt kétségbeesetten, minden reggel. Este nem telt a világításra. Csak Józsi, a társára harapódott, ha korán jött haza, mert olyankor zavarta. Nem is beszéltek egymással máskor, mint hajnalban, mikor az megjött a kompániából. Ilyenkor panaszkodott:

— Könnyü neked, éled a világodat.

— Ördögöt, — felelte a másik, — meg kell izzadni, míg az ember rongyos öt pengőt nyer.

— Van anélkül is.

— Neked könnyebb volna. Én ocsmány vagyok, de te széles, csinos kölyök vagy. Mért nem keresel valami asszonyt?

— Soha! — mondta. Pedig ha a fütetlen szobában szaladgálva tanult az ágya mélyén sokszor fölbukkant ilyen gondolat. Egy jómódu özvegy! Pénze volna, de gondja nem. Vagy egy lány; annak

apja fizetne, míg végez. Azonban gyáva volt, vidéki, tapasztalatlan fiu, bár négy éve Pesten élt.

Egyetlen élvezete a firkálás volt. Harminczkrajczáros nyakravalót és széles vasalatlan nadrágot viselt, hát nem juthatott be valami nagy irodába. Egy apró harmadrangu prókátornál kapott alkalmazást és olyankor irt mindig, mikor az a törvényszéknél vagy egyebütt járt.

— Husz forintért nem érdemes agyondolgozni magamat, — gondolta és titokban örült, hogy így becsapta a főnökét.

II.

Egy napon — elseje volt és a lakótársa apja pénzt küldött a szállásadójuknak — meghívták ozsonnára. A rendes havi tizenkét koronát vitte be és otthon találta az embert is, aki mozgópóstás volt, minélfogva ritkán láthatták.

— Maradjon itt náma, Honthy ur, — mondta az asszony meglepetésére — az uram is idehaza van, majd elmulatunk.

Megköszönte. Zavarban volt, de elmúlt az elfogultsága, mikor jóllakott. Aztán menni akart, de a háziasszony rászólt:

— Ej, ej, hát nem tudja, hogy illetlenség mindjárt evés után távozni!

Esetlenkedett és mindnyájan jóízűen kacagtak ezen. Különösen a Gizi. Mert egy leány is volt ott, rokonuk. Színésznőnek készült, szorgalmasan tanult és nagyon rossz hangja volt.

Ott maradt estig. Lassankint ketten maradtak, mert az asszonynak munkát adott a konyha, a vacsora, a férj meg elaludt a diványon.

Azzal a bizalmasodással, amit legelőször tanulnak el a színésznővendékek, apróra kikérdezte a lány mindenről. S mikor hallotta, hogy a fiu egyszer se volt még színházban, mióta ebben a mulató Babilonban él, nevetve szólt:

— Ojjé! Ne mondja, hisz az lehetetlen. Én majdnem minden este mehetnék, de nem akad mindig kísérőm. Az iskola utján kapok szabadjegyet, majd szerzek magának is.

Ugy is volt. Már másnap este odaadott neki egy jegyet. A fiatal ember alig tudta megköszönni. Aznap nem vacsorázott — a kapupénzre gondolt — és az irodából egyenesen a színházba ment.

Mikor beült a helyére, nem mert szétnézni. A hogy azt a fényes tömeget látta, félt, hogy mindenki rája néz szigoruan:

— Mit keres ez itt! Mi megfizetünk az élvezetért, ez meg potyázik, anélkül, hogy joga volna rá!

Aztán lassankint elmúlt a nyomasztó érzés. A pompa, a csillárok, a finoman öltözött urak, a vakító fehérségű női vállak és az ékszerek ragyogása elkábitotta. Szinte elfeledte, hogyan került oda, csak nézett és gyönyörködött.

Egyszerre megszólalt valaki mellette:

— Szép uracskám, hát maga köszönni se tud?

Annyira megijedt, mikor Gizit észrevette, hogy a körülötte ülők is észrevették ezt és mosolyogtak. A sok látnivaló úgy elvakította, hogy a mellette ülő lányról, aki később jött, nem is tudott.

Aztán felhúzták a függönyt. Nem vette le a szemét a színpadról, míg újra el nem tűnt az a gyönyörű idegen világ. Felvonás közben egy szót se tudott kiereszteni a száján, a lány meg beszélt neki mindenfélét. Azalatt valami furesza érzés velt rajta erőt; melegség támadt a szive körül. Maga se tudta: hála vagy mi? Szerette volna a kezét megcsókolni, mint az édesanyjának odahaza, régente.

III.

Változás állott be az életében. Keveset tanult, mióta a leányt megismerte. Ahelyett irt sokat, verseket és más efféléit. Hozzá, aki gyakorta elvitte a színházba és akivel aztán együtt ment haza.

Egyszer a hátulsó kis kapun kísérté föl Gizit, aki szabadjegyet kért a színház titkárától és azt mondta neki, hogy jöjjön be vele, ugyse látta még a kulisszák országát.

A lépcsőn egy ezilinderes ur jött velük szembe. A lányra mosolygott és megcsipte a gömbölyü arcját.

— Szervusz, kutyusom! — mondta. — Mit csinálsz, hogy napról-napra szépülsz?

A fiu arca lánggra gyúlt. Olyan dühös lett, hogy majd rárohant. Szokása ellenére merészen odaszólt a kiélt arcú férfinak!

— Beszéljen tisztességesebben ezzel a hölgygyel!

Az egy pillantást vetve rá, tovább mosolygott és kérdezte a leánytól:

— Ki ez komor idegen? Talán a fivére?

— Nem.

— Vagy úgy! No ne féltékenykedjék fiatal ember, nálunk úgy szokás. Különbén micsoda?

Árpád, aki nem értette mit akar, elfordult és Gizi felelt helyette:

— Költő.

— Nem igaz. — szólt közbe zavartan — egyetemi hallgató vagyok.

A férfi, akinek tetszett az önérzetes és szép fiu, komolyabb hangon mondta:

— A miatt nem kell szégyenkezni, ha tud írni. Hozzon majd valamit, hogy elolvassam. De most sietek. Jó napot. Pá, kjesikém!

Mikor lementek, Árpád még mindig mogorván kérdezte, hogy ki az a férfi, akivel beszélünk.

— A mai darab szerzője, maga esacsi.

Hogy a nevét is hallotta, elszégyelte magát. Olyan hangon mert szóba állani egy híres íróval, akinek nevét az egész ország ismeri.

A lány elmondta, hogy a csodált nagy ember is szegény küzködő deák volt hajdan és rendkívül pártolja a tehetséges kezdőket. A fiu napokig vívódott, aztán a leány biztatására fölment az író lakására egy esomó verssel. Az szívesen fogadta és miután elolvasott közülük néhányat, csak annyit mondott neki:

— Gizi mutatta néhány művét, azért tartottam érdemesnek, hogy ezeknek az olvasásába fogjak. Most nincs több időm, jöjjön el holnap.

Másnap azzal fogadta, hogy pénzt nyomott a kezébe.

— Megvették és nemsokára meg fog jelenni.

Alig tudta megérteni, miről van szó. Hihetetlennek, álomszerűnek találta az egészet. Mikor hazakerült, boldogan sietett Gizéhez és elhadarta a történeteket. A leány komoly volt és égő szemekkel hallgatta a fiatal embert, aki egyszerre beszédes lett.

— Magának köszönhetek minden, kedves jótevőm! Csak meg tudjam hálálni nagy-nagy jószágát! Istenem, de boldog is vagyok!

Gizi is örült a sikernek. Azzal színházba mentek és a fiu, aki alig bírt magával, kiment a buffetbe, a honnan egy nagy bonbonniére-t hozott a leánynak, bár a hó nagy része lepergett már és alig volt pénze.

Vidáman szótták a terveket. Gizi nagy művésznő lesz, akit csodálni, imádni fognak, ő meg jeles poéta. Egy szép nagy szindarabot fog írni a Gizi számára és együtt, egyszerre fogják élvezni a siker édes gyümölcsét.

IV.

Odakint kedvölő heves eső, a színházban sötétség és csönd. Pedig emberek ültek bent. Az óriási szürke vásznak alatt, a melyek a harmadik emeletről alácsüggték és az ülőhelyeket takarták, a földszinti székeken elfojtott lélekzettel figyelt a főpróba intim publikuma. Rendszerint suttogása kissé zajos fecsegés zavarja a csendet. Egy-egy párocska összebukik hátul és olykor titokzatos csattanás hallszik. Csók-e, vagy egy kis pofon nem tudható. A faczér színészek, vagy a darabírók ajkáról néha-néha csipős kritika száll el és a zsibongó tömeg kíváncsian lesi, hogy véleményét alkothasson magának: vig ünnep lesz-e majd estére, avagy szomorú temetés? De ezuttal halálos csönd ült a homályos földszint felett, és ez biztosabb előjele a sikernek, mint akármenyi dícséret, amit sokszor előlegeznek a protegálnak a lapok.

A Honthy Árpád darabját fogják adni. Az ifju poétát, akinek nevét immár szárnyára vette a hír. A kötete nagy feltűnést keltett és a legnagyobb kritikusok az irták róla, hogy az utóbbi évek egyik legkiválóbb irodalmi terméke. A szalonokban divattá kezdett válni, hogy a „Dalok a zugból“ szerzőjének esengő rimeit idézgessek és kávéházak irodalmi asztalainál úgy beszéltek Hontyról, mint aki egyedül érdemes a követésre.

Mikor a főbróba után kifelé tolongtak az emberek, szinte lázban volt valamennyi. A mi talán sose történt még, megvárták a szerzőt a kis kapunál, ahol esténként a primadonna tisztelői szoktak csoporttá verődni és megéljenezték.

Horthy többekkel ebédelni ment, aztán köcsit fogadott és kihajtatott a Csömöri-utra, ahol még mindig lakott. Eddig nem volt ereje ahhoz, hogy a régi kis szobáját elhagyja.

Gizi fogadta: A szép leány az utóbbi időben sápadtabb lett, mintha valami bánataná. De a nagy sötét szemek a régi fényvel ragyogtak.

— Nos? — kérdezte a leány.

— Mit, nos! Hát persze!

S azzal mogorván indult Honthy a szobája felé. A leány visszafojtotta kitörni készülő könnyeit és szomorúan szólt:

— Más mondanivalód nincs?

— Hagyj békében. Le akarok feküdni, előadás után bankett lesz és nem akarok ott elálmosodni.

— Árpád!

— Hja, igen. Mégis kell valamit mondanom. A direktor szerződtet a karba, ha tetszik. Beszéltem vele, holnap délben menj föl hozzá.

Egy nagy könnyesepp pergett le lassan a leány arcán, miközben halkán, félve suttogta:

— Premiérre nem adnak szabadjegyet. Pedig úgy szeretném látni a darabodat!

— Mit akarsz? Hagyj békében! Különbén jó. Kapsz egy jegyet. De küldj föl érte hozzám színházba, mert én nem jövök már vissza. Most megyek aludni. Ha addig a holmimért jömmének, mondd meg, hogy várjanak, míg fölbredek...

— Korcsolyapálya. —

„Beszéljen a mamával!“

(Báli párbeszéd.)

— Irta: HELVÉT MÓR. —

(Buffet. — Margit Béla karján a táncsteremből belép.)

Margit: Nos, mi az a nagyfontosságú dolog, miről oly rég óhajt velem négyszemközt beszélni?

Béla: Igen, négyszemközt.

Margit: Nos, halljuk! Mig ön beszél, én majd eszem. (Válogat az ételek közül.)

Béla: És önnek étvágya van ilyenkor?

Margit: Ha megéheztem, hogyne volna? Halljuk hát, mi a mondanivalója?

Béla: Nem is sejtí, hogy miről akarok önnel beszélni?

Margit (falatozva): Már honnan sejteném?

Béla: Nem is érzi, Margit?

Margit: Margit kisasszony.

Béla: Engedje meg, hogy Margitnak szólítsam.

Margit (nyomatékkal): Tessék?

Béla: Engedje meg, hogy Margitnak szólítsam.

Margit (m. f.): Tessék?

Béla: Mondja, miért oly kegyetlen?

Margit: Mivel?

Béla: Még kérü? Ön oly jóízűen falatozik és szenvedéscimre nem is gondol.

Margit: Hiszen ön is hozzá láthat. (Megkínálja.) Ajánlom a pástétomot. Kitünő.

Béla: Köszönöm, nem kérek belőle. Mondja, miért nem akar meghallgatni?

Margit: Ön igazán furcsa ember. Ide jöttem, hogy meghallgassam, ön pedig mindenről beszél, csak arról a nagyfontosságú dologról nem.

Béla: De ha ön mindig kihoz a sodromból, azt sem tudom, hogyan kezdjem?

Margit: Hát én tudjam?

Béla: Nem. Hanem tudnia, éreznie kellene, hogy mit akarok mondani.

Margit (falatozva): És ha tudnám, érezném?

Béla (örömmel): Érzi?

Margit (m. f.): Azt nem mondtam.

Béla: Jégszive van.

Margit: Ugyis tudom, ha nem mondja. De mit akar a szívemmel?

Béla: Hogy dobogjon, érezzen, oly forrón, mint az enyém.

Margit: Látom már, hogy nem találja meg a helyes utat.

Majd segítek. Nem szabad oly tragikusan kezdeni. Beszéljünk kedélyesen. Mindenekelőtt hozzon ide két széket.

Béla (széket hoz; félre): Angyali teremtés.

Margit: Így, üljön ide, velem szembe. (Leülnek.) Ne ilyen közel, kissé távolabb. Így ni! Most fogja ezt a tányért. (Kezébe ad tányért és étszereket.) Melyikből tetszik?

Béla: Köszönöm, nincs étvágyam.

Margit (parancsoló hangon): Melyikből tetszik? Én a pástétomból eszem.

Béla: Hát, ha már kényszerít, én is abból kérek.

Margit (pástétomot tesz a saját és Béla tányéjára): Evés közben is beszélgethetünk. (Falatozva). Ugyebár, ön azt akarta mondani, hogy...

Béla (közbevág): Hogy önt...

Margit: Egyék és hallgasson, mert most én akarok beszélni. Tehát ön azt akarta mondani, hogy engem végtelenül szeret.

Béla: Margit!

Margit (nyomatékkal): Tessék?

Béla: Ugyan, ne legyen oly kegyetlen, hiszen tudja már, hogy szeretem!

Margit: A mi azonban önt legkevésbé sem jogosítja fel arra, hogy keresztneveemen szólítson. De hiszen ön eddig még egy falatot sem evett; azt akarja, hogy megharagudjam?

Béla (sóhajtván): No jó, hát eszem (eszik egy falatot), csak ne haragudjék.

Margit: De bizony haragszom, míg meg nem ígér valamit.

Béla: És az?

Margit: Hogy engem Margit kisasszonynak fog szólítani

Béla (kérve): Ne kívánja tőlem. Hát nem hangzik szépen: szeretem önt, Margit! vagy még szebben: szeretlek Margit.

Margit (ujjával fenyegeti): Örök harag!

Béla (sóhajtván): Hát akkor inkább Margit kisasszony.

Margit: Ez már más. Most pedig folytassuk a beszélgetést. Ön továbbá azt akarta mondani: Emlékszik még Margit kisasszony, hogy egyszer azt mondta: «csak ahhoz megyek nőül, aki engem végtelenül szeret és kit én is végtelenül szeretek.»

Béla: Ön gondolatolvasó!

Margit: Ne szakítsa félbe mondókáját. Folytatom. „Nos, Margit kisasszony, tudja, hogy önt végtelenül szeretem. És ön? Akar az enyém lenni?“ (Béla fel akar ugrani.) Ugyan kérem, maradjon a helyén. Egyék, mintha semmit sem mondott volna.

Béla: Hiszen én nem is mondtam, csak akartam mondani. De most engedje meg, hogy én felelhessek ön helyett.

Margit (falatozva): Halljuk!

Béla: Ön azt feleli... Nem felel semmit, hanem karjaim közé repül (ölelésre tárja karjait).

Margit (fejét rázza): Ön rossz gondolatolvasó. Mert én azt felelem: Ön a kezemet kéri, megkapja — a második négyest, holnap pedig beszéljen a mamával! (Béla karján el a táncsterembe.)

A nő munkaköre.*

Irta: Dr. Máday Andor.

A nő munkakörét képező foglalkozások legnevezetesebbjei a következő csoportokba oszthatók:

Először a család-alapítás, melyet a természet ró a nőre, s amelylyel kapcsolatban van a gyermeknevelés is, legalább a gyermekkor első éveiben. (Némely szociálista irány azt kívánja a jövő államtól, hogy abban ez legyen a nők egyedüli foglalkozása.)

* Mutatványul Dr. Máday Andor „A női munka“ című művéből. Kapható Eggenberger-féle könyvkereskedésben. Ára 1 korona 60 fillér.

Másodszor a háztartás, vagyis a szerzett javak fentartása és a megosztás, a fogyasztás szervezése. Stein Lorenz közgazdasági szempontból ezen improduktív foglalkozásban (melyet éppen ezért sokan nem is szoktak szorosabb értelemben vett munkának nevezni) látja a nő egyedüli hivatását. A valóság az ellenkezőt bizonyítja, amennyiben a háztartás teendőinek a nagyipar által történt kisajátítása következtében a háztartás mindinkább megszűnik a nő egyedüli foglalkozása lenni.

A harmadik csoportba tartoznak a nő által végzett szellemi foglalkozások; a műveltség haladásával ezek mindinkább megközelítik a férfi munkakörét. Aránylag legtöbb nő van a tanügyi pályákon, újabb az orvosi szak hódít tért, emellett kezdenek a nők bírói, ügyvédi és állami hivatalokat is elfoglalni, s vannak női gyárfelügyelők is. A kevesebb előképzettséget igénylő értelmi pályák közül a posta, távirda, távbeszélő, vasut, a kereskedelmi pályák, továbbá gyorsírás és gépirás foglalkoztatnak nőket.

A negyedik csoportot képezik a főképen izomerővel végzett, n. n. testi munkák. Ide tartoznak a háziipar legváltozatosabb fajai. Ide tartozik a kis- és gyáripar: a paszománygyártás, a könyvkötészet, a papirgyártás, a dohánygyártás, a ruhaipar (varrónők, divatírások) stb. E csoportba tartozik a zután a mezőgazdasági munka, ahol a nők száma óriási. Mintegy átmenetet képeznek ezen és az előző csoport között az elárusítónők, pinczérnők és a nőrendőrök. Bezárják a csoportot végül a cselédek.

A nők által különösen felkarolt foglalkozások közt első sorban a gyorsírást és gépirást említjük. E foglalkozás elterjedésének mérvéről adataink nincsenek, miután a nők nagyobb terfoglalása az irodákban csakis a jelen évtized második felében, tehát az utolsó népszámlálás után történt. Bankok, ügyvédi irodák, gyárak, üzletek egyaránt óriási számban kezdik a nőket gépirókul és gyorsírókul alkalmazni, sőt e foglalkozás révén a bíróságokhoz és közigazgatási hatóságokhoz is bejutottak díjnoki minőségben, valamint a miniszteriumokba is, ahol irodatisztek lehetnek.

A bizonyos fokú szakképzettséget kívánó pályák közül a bankokban és váltóüzletekben kezdik újabban a nőket mint pénztárosokat, könyvelőket, levelezőket alkalmazni, mihez nagyszámú kereskedelmi iskola adja meg nekik az előfeltételeket.

E helyen említhetjük meg egyuttal, hogy 6 év óta építőmesteri állást tölt be egy nő (Paulas Erika) Beszterezén.

Különösen jelentékeny a nők száma a postánál, távirvánál,

távbeszélőnél és vasutnál, hol az 1898. évben a magyar állam által alkalmazott nők száma 5029 volt.

A magyar államvasutnál 1887 óta van szabályozva a nők alkalmazása. A szolgálati rendtartás 11. §-a értelmében az alkalmazásnál előnyben részesülnek az államvasuti férfi hivatalnokok családtagjai. 1898 végén 316 nő volt alkalmazva, kik közül 242 állomási szolgálatot végzett (főképen mint pénztárosnő); a többiek kezelőnők.

A távbeszélőhálózatnál, mely magánigazgatásból visszaváltván, csak egy év előtt lett a posta- és távirdaigazgatóságnak alárendelve, a nők kizárólag kezelőnői minőségben vannak alkalmazva. Számuk jelenleg 207. A nők helyzetének javítása céljából mindenestre örvendetes körülmény, hogy a postaigazgatóság az átvétel óta 1899 elejéig máris 12 kezelőnőt ténylegesített a 207 közül (a magánigazgatás idején a kezelőnők mind napidijasok voltak). Mintán a távbeszélőhálózatnál alkalmazott férfiak száma a műszerelőkkel együtt is csak 81-et tesz ki, a nők a távbeszélőhálózat személyzetének 71%-át képezik.

A posta- és távirvánál a nők hétféle minőségben vannak alkalmazva és pedig 1898 végén a következő arányokban:

Kezelőnő	kinevezett	237
	napidijas	443
Postamester		1989
Postaszállító		60
Kiadó		522
Kisegítő		925
Küldőncz		330
Összesen		4506

A postaigazgatóság által 1897-ben összeállított részletes statisztika, kiegészítve az 1898. évi adatokkal, lehetővé teszi azon óriási haladás megállapítását, melyet a női munka e téren 17 évi fejlődés alatt elért. A posta- és távirdaszemélyzet nemek szerint a következő volt:

1882-ben 8,719 férfi, 874 nő (9,2%); 1898-ban 14,691 férfi, 4,063 nő (20,8%).

(E számokba a díjnokok nincsenek beleszámítva, miután azok 1882-ben nemek szerint nem részleteztettek s így az összehasonlítást megghiúsították volna.)

A férfiak tehát 17 év alatt 68,6%-kal, a nők ellenben

Amor alszik.

366,5%-kal szaporodtak. Különösen figyelemreméltó jelenség a nem kinevezési hivatalnál alkalmazott postamesterek számának 1887 óta beállott folytonos emelkedése. Hasonló, bár kevésbé szabályos esökkenést tapasztalunk a férfi kiadónál, kikkel szemben a nők aránya, bár szintén nem szabályosan, de aránylag még nagyobb mértékben emelkedett.

Év	Postamester		Posta- és távirada-kiadó	
	férfi	nő	férfi	nő
1882	2068	439	547	272
1887	2534	1239	312	283
1898	1885	1989	433	1447

A szellemi munkálkodás terén még különösen a tanügyi érdemel figyelmet a női munka szempontjából. Miként a többi pályákon, úgy itt is óriási az álláskeresők száma, úgy hogy a közoktatásügyi magyar királyi miniszter kénytelen volt több óvónő-iskolát bezúratni, mert oly nagy számmal jelentkeztek a növendékek, hogy a tanfolyam végeztével nem lehetett őket elhelyezni.

Az óvónők 1896—97-ig 2222-ről 2412-re szaporodtak. Az elemi iskolákban 1897-ben a tanerők szaporodásának 55%-át nők képezik. Hosszabb időre tekintve vissza, hasonló rohamos emelkedést fogunk a tanítónőknél is tapasztalni, mint a postánál.

1869-ben volt 17.106 férfi, 686 nő (3,95%); 1897-ben 22.535 férfi, 4615 nő (17%).

Ezenkívül még a polgári iskolákban és a felsőbb leányiskolákban képviselnek a nők tekintélyesebb számarányt s az utóbbiakban az abszolút többséget is képezik. 1897-ben a nők a szorosabb értelemben vett nyilvános tanítási pályákon (tehát az óvónők és nevelőnők kihagyásával) a következő arányban állottak a férfiakkal:

Elemi iskolában 22.535 férfi, 4615 nő; polgári iskolában 1182 férfi, 740 nő; felső leányiskolában 175 férfi, 240 nő.

A tanügygyel foglalkozó összes nők száma hazánkban már az 1891-iki népszámlálás idején 8720 volt, 28.419 férfi mellett, tehát az akkori tanügyi népesség 23,3%-a.

Végül meg kell még emlékeznünk két új foglalkozásról is, mely a megfelelő egyetemi kiképzés lehetősége folytán ezentúl szintén nyitva áll a nők előtt: az orvosi hivatás és a gyógyszerészet. Eddig még nőgyógyászati szerepeink nincsenek s az orvosi hivatást is csak egy nő (Hugonnay Vilma grófnő) gyakorolja.

Háztartással hazánkban majdnem 3¹/₂ millió nő foglalkozik.

Az Ausztriával közösen megszállott Bosznia- és Hercegovinában a női munka még meglehetősen kezdetleges fokon van. A bennszülött nők főfoglalkozása a házi ipar különféle neme, főképp a kötés, szövés s a fejlődő gyáripar a nőket szintén a fonás és szövésben, valamint a dohánygyártásnál alkalmazza leginkább. A szellemi munkásnők majdnem kizárólag Ausztriából, csekély részt Magyarországból valók. Működési terük az oktatás és az orvostudomány, melyet számos nő gyakorol. A tartományok sajátos viszonyai, nevezetesen a mohamedán vallás tanai, melyek értelmében a nők férfi orvost nem bocsáthatnak maguk elé, az orvosnők működését különösen jelentőssé és áldásossá, sőt nélkülözhetetlenné teszi.

(Vége következik.)

ÁRMÁNYOK HŐSE.

(Regény, egy kötetben.)

Írta: **Inokat Pál.**

V. A magányban.

(5)

Oh a gazember!... Szörnyű bukás egy szép ifju grófkisasszonynak!... Am legyen, Kondori ur, idejöhét a szerencsétlen. Megnyitjuk előtte az apai ház ajtaját, keblemre ölelem nem mostohaleányomat, hanem boldogult férjem szerencsétlen leányát!...

— Így, így, méltóságos asszony, — szólt elérzékenyülve az ügyvéd. — En remélem, hogy e két fiatal szív meg fogja egymást érteni. Méltóságod teljesít egy keresztényi szép kötelességet, a szenvedőt körébe fogadja, és megbocsát neki.

— Bizonynyal ki van a bocsánat is mondván, — mosolygott Amália, — midőn ideveszem. És gyermekét is hozza nemde?

— Egyelőre nem. Saját balsorsán okulva, a névtelen kisleányt zárdái nevelésben hagyja s ha idővel arra válik, apáczává tenni szándékozik.

— No azt kár lenne tennie. Talán majd meg fogja változtatni e szándékát. Tehát mikor jön ide Szeréna?

— Egy óra múlva, mert már itt van a faluskában; felkerestük az öreg Pálinét, aki szoptatós dajkája volt a grófhölgynek, mikor boldogult grófné asszonyunk beteges és gyenge volt.

— Jöhettett volna Szeréna egyenesen a kastélyba! No de így is jól van. Rögtön rendelkezem lakszobáiról és ön pedig hozza ide.

— Kezeit esókolom drága grófné asszony! — rebegte az öreg ur és sietett a parancs teljesítésére s gondolá:

— Ó nemes, jó lélek.

A grófné szomoruan, lehajtott fejjel lassan sétált a kastélyba vivő fehér kavicsos uton.

A gyepes szélű ut mentén sűrűn kikeltek kedvenc virágai, az üde nefejejtsek: a csoportokban viruló nemesfajú rózsák illatával üdvözölték őt, bájos fésű bimbók mosolyogtak felé, a tiszta kék ég felhőtlenül csillogott át a fák lombjai között s a kastély ablakaiban ragyogott tüzként a nap fénye; mindez oly szép, oly élénk és örvendeztető kép volt, melyet máskor elragadtatva szemlélte a fiatal urnő, hisz e hely minden bájával az övé, de most nehéz suly ereszkedett keblére; elgondolta: mily rövid ideje boldogságának; ezentúl nem élvezheti ezt csendesen elmerengve. Talán szerénytelenül folyton mellette cseveg Szeréna?

Egy leány, aki részben sirjába segítette a bánkódó apát... Ki a legmeggondolatlanabbul elszökött egy idegennel, kinek hatalmába adta magát!... Egy ezirkuszhős, ki lovagot játszhatott esinos külsővel, de nem illett a grófkisasszony férjeül, hát még csupán szeretőkép barangolni vele!...

Roszul lett a tépelődésben.

— Nem bánta meg, hogy ide fogadja, de félt, hogy vége lesz kedves magános életének. Félt, hogy a pár évig élvezett, szabad élet Szerénának lelkét megvesztegethette, ferdeségei lesznek, miket kioltogatni a talán daczoló lélekből nem a mostohanyához való, mert nem erénynek, de hatalmaskodásnak fogná Szeréna tekinteni.

Hisz ő maga is fiatal még és alig tudná, hol és hogy kezdje a vizátságokból mostohaleányát kigyógyítani?...

Felérkezve a kastélyba, azonnal kiválasztott a kulcsárnővel együtt három díszes termet a Szeréna számára, melyeket azonnal kellőleg berendeztek.

Nina szobaleány reszketett örömben, mikor megtudta, ki jön e termekbe?

Ő volt a Szeréna szobaleánya négy év előtt s most újra ő lesz, így rendelte a grófné.

Helyette hozat magának másikat. Erről gondoskodik a kulcsárnő.

— Istenem, istenem, — szólt Kardosné, a kulcsárnő, — ki hitte volna, hogy itt valaha meglássuk Szeréna grófkisasszonyt!

Törölgette szeméit a minduntalan beletóduló könnyektől.

— Hej istenem, — sóhajtott Nina, — csak mind olyan is a férfi, ha mindjárt egy grófkisasszonyt szöktet is el!

— No, az én időmben se szöktetés, se hűtlenség nem fordult elő, tudja Ninácska. Ha egy-két eset volt, azt már a világ csodájának tartottuk!... No, hát még olyasmi, hogy egy francia mester vágyott volna egy grófné szerelmére!... Atkozott betyárja, még ölni is kész volt!

— Bizony, gonosz pára szorult abba az emberbe! — sóhajtott Nina és szerfelett elhalványult, azután meg vérpiros lett arca.

VI. Előkészületek.

Amália grófnő kisleánya szobájába ment, hol ugyancsak ment a játszás a szoba talaján lévő nagy szőnyegen.

Mert a nyolczéves Erna még szeretett játszani, de anyja sem tiltotta.

A szakácsnak két igen jól nevelt kisleánya Birike és Zsófiika volt a kis ügyes játszótárs.

Kártyákból, fécskákból egész városokat építettek. Alojzia nevelőkisasszony ott ült kötéssel és intézte az építkezést.

Majd kemény papirból babákat vagdalt ollóval, melyek jöttek-mentek, vagy ültek a házak közt, ahogy a kis leányok akarták, saját ujjacskáik által adva azoknak az irányt.

Nevetgéltek, társalogtak a kicsi papirbabák helyett.

Majd babaasztalra terítettek, igazi süteményeket és befőtteket rakva fel, s ettek a babák az ő szájokkal.

A grófné mosolyogva nézte pompás játékukat. Azután elmondta Alojzia nevelőnőnek, ki jön ma a házhoz s itt is marad.

A kis Ernának is szóljon erről. Szeréna nénivel finomul, szeretettel fognak bánni. Ó Ernának nővére, bárha már felnőtt leánya a boldogult grófnak.

Alojzia megértette; ennyit tudott vele Amália, a többi nem tartozik rá ugysem.

Hitte, hogy Szeréna nem fog senkivel itt bizalmaskodni, saját multja feltárásával.

(Folytatása következik.)

A HÉT TÜKRE.

— Csevegés. —

Most, mikor ujólag hire jár, hogy Lónyay Elemér gróf márcziusban elveszi Stefánia özv. trónörökösét, nem lesz érdektelen, ha a B. H. nyomán bemutatjuk a Lónyay-család mind az öt ágát, ahogy alább következik:

A Lónyayak.

Nagy-lónyai és vásáros-néményi.

Reformátusok és katolikusok. Czímer: kettős paizs, mindeniken zöld alapon álló kétfarkú, arany orozslán, kék mezőben, egymással szemben, jobbról három makkot, balról egyenes kardot tartva. A koronás sisak fölött vértés kar, egyenes karddal. Fosz-lányok színe kék és vörös, arany és ezüsttel. A bővített grófi czímer ugyanaz, felette kilenczágú korona és kettős sisak, egyik

a karddal, másik a hármassal makkal díszítve. Oldalt jobbról griff, balról orozslán. Jelmondás: persevero (kítartok).

Az összes élő ágak X. János dévai kapitánynak († 1613) és Kendeffy Zsófiának ivadékai.

I. Idősb (deregnyői) grófi ág.

1. *Gábor* es. k. kamarás, grófi rangra emeltetett 1896-ban, főrendiházi tag, sz. 1861. Neje:

Földváry Sarolta báróné, Földváry Lajos báró és Pázmándy Szeréna leánya, (lakás Deregnyő, Zemplénmegye.) Gyermekük:

- a) *Gábor*;
- b) *Rózsa*;
- c) *Mária*.

2. *Elemér* sz. 1863. aug. 24., es. k. kamarás, grófi rangra emeltetett 1896-ban, a főrendiház tagja, kat. Belgiumi *Stefánia szász-köburg-gothai* kir. hercegné II. Lipót belga király és Habsburg Lothringen Mária Henriette magy. kir. hercegné leányának, Rudolf trónörökös özvegyének, sz. 1864 márcz. 24. vőlegénye (lakás Bodrog-Olaszi).

3. *Sarolta ennoi gróf Alberti Antalné* (elvált).

Anyjuk:

Özvegy Lónyay Ödönne, Pázmándy Vilma, Pázmándy Dénes, képviselőházi elnök és Domokos Lidia leánya özvegy 1885 óta.

Atyja testvérei:

1. *Luiza özv. Bay Györgyné*, sz. 1833-ban.
2. *Gabriella* sz. 1836-ban.
3. *Olga, Pálffy* Daun Lipót gróf, theanói herceg özvegye, sz. 1844-ben.

II. Ifjabb (nagy lónyai) grófi ág.

Lónyay Menyhért, Magyarország miniszterelnöke, 1871-ben grófi rangot nyert: tőle származnak:

1. Béla † 1890 és neje Lónyay Mária † gyermekeik:

(1) *Margit* sz. 1870 szeptember 9-én (L. Farkadin és Budapest).

(2) *Menyhért* sz. 1873 július 29-én, neje *Kendeffy Hona*, Kendeffy Árpád † és Inkey Gabriella leánya. Esküvő: 1897 február 20-án, (lakás Bályu, Beregmegye.) Gyermekük:

- a) *Mártha* sz. 1897. okt.
- b) *Mária Antónia* 1898 nov.

2. Menyhért † 1884, neje *Forgách Margit*, másodsor özvegy Salamon Tivadarné, (lakás Tuzsér, Szabolcsmegye.) Leányuk:

- (1.) *Pálma* szül. 1880 márcz. 25-én.
3. *Gábor* sz. 1851 okt. 12-én, (lakás Nagy-Lónya, Beregmegye).
4. *János* sz. 1860 nov. 9-én. (lakás Kótaj, Szabolcsmegye).

III. Nemesi ág.

1. *Albert* volt ugoesai főispán, a család szenióra, sz. 1823 február 13-án (lakás Budapest.) — Neje *Kubinyi Róza* sz. 1829, † 1863.

Gyermekei:

(1.) *Hona* sz. 1848 márcz. 20-án, *Kaas Ivorné* báróné.

(2.) *Albert* es. k. kamarás, ezredes a 9-dik huszárezredben, sz. 1850 decz. 20-án. (Lakás Sopron.) Neje:

Hohenlohe-Bartenstein Mária hercegasszony sz. 1861. jul. 6-án. Esküvő 1885 aug. 3-án.

Gyermekeik:

- a) *Károly* sz. 1885 május 19-én, kath.
- b) *Róza* sz. 1888 ápr. 4-én, kath.
- c) *Ernö* sz. 1898 jan. 17-én, kath.

(3.) *Rózsa* sz. 1851 aug. 26-án. *Pejacsevich* Jánosné grófné.

(4.) *Flóra* sz. 1854. április 12-én, férjezett Rohonczy Gidáné (elvált);

(5.) *Géza* es. k. kamarás, orsz. képviselő, sz. 1855 márcz. 29-én; neje bölesei *Buday Anna*. Esküvő: 1888 február 14-én. (L. Budapest.)

Gyermeük:

a) *Zsigmond* sz. 1888 decz. 7-én.
2. *János*, volt máramosi főispán, főrendiházi tag, † özvegye:

Corvini Kovnacka Constance.

Fiuk:

(1.) *Sándor* es. k. kamarás, volt beregi és ugoesai főispán, orsz. képviselő, sz. 1857. szept. (L. Budapest.) Neje:

1. *Wangenheim Celesta báróné*, sz. 1864 okt. 29-én. (Elvált). Második férje Gebhardt.

2. *Becsky Ida.*

Gyermekei:

Első nejétől:

a) *István* sz. 1877 szept. 6-án.

b) *Sándor* sz. 1889 június 1-én; adoptálta Jasztrabszky Kálmán, Lónyay-Jasztrabszky névvel (kath.)

Második nejétől:

c) *László* sz. 1895.

d) *Johanna* sz. 1898 okt.

IV. Ifjabb nemesi ág, katolikus.

András † 1863. és gróf Frimont Dóra, antrodoccoi hercegnő gyermekei:

1. *Katalin*, csillagkeresztes hölgy, sz. 1835. *Montmorency* Mátyás gróf özvegye. (L. Grác.)

2. *Johanna* sz. 1834., csillagkeresztes hölgy. (L. Merán.)

3. *Tivadar* †, neje kőji *Komáromy Teréz*, második férje Pachner. Gyermekeik:

(1) *András* sz. 1870-ben (L. Fiume.)

(2) *Irma.*

(3) *Teodora*, *Rudnyánszky* Jánosné.

(4) *Katalin.*

4. *Erzsébet* sz. 1841, csillagkeresztes hölgy. (L. Innsbruck.)

V. Náményi ág.

László beregi alispán és Platthy Anna ivadékaik.

1. *Sándor* beregi árvaszéki elnök, neje *Elek Terézia*. (L. Beregszász.)

2. *Sarolta*, *Elek* Emilné.

Ezeknek unokatestvére:

1. *László*, neje *Elek Terézia* (elvált).

Gyermekeik:

(1) *Ferencz*, osztálytanácsos a földművelésügyi minisztériumban. (L. Budapest.) Neje:

Kende Nandine.

Gyermekek:

a) *Ilona.*

(2) *Ilona*, *Kállay* Lipótné.

KÉPEINKHEZ.

White, a Ladysmithbe zárt angolok vezére. Alig hogy az angol-transzváli háború megkezdődött, s a búr lovasság betört Natálba, a támadók ellen küldött angol sereg szerencsétlenül járt Ladysmith mellett, mert a búrok körül fogták őket, s mint egy vasgyűrűvel tartják oly erősen, hogy a Ladysmithben levő angol sereg, körülbelül 10.000 ember, meg sem tud mozdulni! Buller tábornok, kit az angol főparancsnokság ezek felszabadítására küldött, átkelt ugyan a Tugela-folyón, de tovább egy lépést sem tud menni; Warren tábornok, akit Buller segítségére adtak, — Spionskop mellett oly vereséget szenvedett, hogy ettől nagyon könnyen Ladysmith elestét lehet várni, mert a fölmentő sereg vagy ötven mérföldnyire Ladysmithtől szenvedt egymásután a vereségeket, Ladysmithben pedig járványos betegség pusztít, s az élelmiszer is fogytán van. A búrok harcászati módja olyan, amely részükről nem nagy véraldozatot követel. Ők ugyanis biztos pozíciókba helyezkednek el, és oda várják az ellenséget, melylyel azután könnyen elbánnak. A hadi cselek ezernyi módját használják fel. Az oranzsi búrok tábornoka Cronje, kinek arczképét már bemutattuk, egy ütközetet pl. a következő hadicsellel nyert meg. Egy hegynek a lábát foglalta el seregével, melyet oly jól elrejtett, hogy a szemközt jövő ellenség nem láthatta; ezeknek a legujabb szerkezetű, füst nélküli puskaporról lövő fegyverek voltak. A hegy tetejére vagy kétszáz katonát állított, akik régi szerkezetű fegyverrel lövöldöztek az ellenségre, mely akkora füstöt csinált lövés közben, hogy az

ellenség azt hitte, az egész búr sereg onnan lövöldöz rájuk, oda irányították ágyúikat, oda lövöldöztek, s addig a hegy lábánál levő búrok anélkül, hogy feljűk csak lőttek volna is, megtizedelték biztos lövéseikkel az angol sereget. Természetesen a búrok győztek. Általában a búrok győzelmi útjának lehetne ezt a háborút nevezni, melyben ők eddig tizenhét nagyobb csatát nyertek, míg az angolok egyetlen győzelmet mutathatnak fel.

A tudás vágya. A kis baba otthagyja játékeit, ahogy egy könyvet meglát s az emberben rejtve élő tudásvágytól ösztönözve lapozgatni kezd a könyvben, oly komolyan, mintha csak értené a könyv tartalmát, nem tart soká és hű játszótársai, a kis vizsla kölykök odatelepednek köréje és nézik-nézik, kis uruk mit csinál. Őket is a tudás vágya győtri, vagy tán inkább az unalom.

Jézus a kánai menyegzőn. Jézus egyik csodátette volt, mikor a kánai menyegzőn édesanyjával részt vett s a házigazdának elfogyott a bora, amit a vendégeknek adhatott volna. Jézus ekkor megparancsolta, hogy töltsék meg a vizes edényeket vízzel, megáldotta a vizet és megparancsolta, hogy töltsenek belőle a násznagynak. Ez nem ismervén a bor eredetét, dicsérettel fordult az örömapához, mivel más ember először jobb borát adja s csak azután adja fel a rosszabbat, s ime ő megfordítva cselekszik, a jobbat utóbb adja fel.

Farkasoktól megtámadott szarvasok. A tél egyik tragédiáját mutatjuk be képünkön olvasóinknak, amely gyakori az erdőben ilyenkor tél tájékán, mikor az éhség a hegyek rablóját, a farkasokat arra ösztönzi, hogy ne csak a szelid bárányokat tépjék szíjjel, hanem a nagyobb, a nemesebb, czimeresebb vadakra is támadjanak.

A korcsolyapályán. Minden évszaknak megvan a kellemes oldalai; a tavasz a rétre, a nyár az erdőbe hív, az ősz gyümölcseivel kínál, a tél megnyitja a korcsolyapályákat. Milyen élvezet is az két késfoknyi vastag aczélon végigsiklani a befagyott vizek hátán, kört írni le a csontra fagyott elem tükre fölött, repülni oly gyorsan, mint a madár, játszani, enyelegni, kipirulni a belső melegtől és a hideg levegőtől, melynek csókja ott ég arczunkon, olyan élvezet, mely véget ér akkor, ha az első melegebb napsugár felolvasztja a vizek páncélját — a jégburkot.

A SZERKESZTŐ POSTÁJA.

Üveges. Az üvegereszkedés nem üveges ipar! Külön igazolvány kell — **B. A.** Nem tagja a kértetett társulatnak, közelebbi címét legutóbbi irodalom-rovatunkban találja meg. Kevésbé alkalmasak kevésbé erősek, besorozásuk fentartandó, míg valamivel erősebbek lesznek, így legfeljebb póttartalék lehetne! — **S. I.** Az u.-h.- nem elég jól esengenek. — **K. I.** Nem. — **St. Ö.** Csak völegény vehet olyan ajándékot menyasszonyának. — **F. F.** A kértetett versről már feleltünk, tán elkerülte figyelmét. E most beküldött csak prózában közölhetők, ott nem közlünk verseket! — **K. J.** Sorát ejtjük. — **Gy. P.** Kérjük minden alkalommal a czimszalagot. Hogyne szabadna! — **K. Zs.** Köszönjük. — **K. A.** Sorra kerül. — **F. I.** Egy fokkal több, mint a „teljes tisztelettel.“ Ma már nem használt alakja a levél végének. — **D. L.** Olyan sok, hogy a legjobb akarattal sem tehetünk eleget kívánságának. Majd egyet-kettőt kiválogatunk közülük. — **Dr. F. K.** A dal alakba öntött érzelm, ha a kellő alak hiányzik, az érzelm maga még nem teszi a dalt dallá. — **Gy. E.** Válogatunk belőlük. — **B. P.** A gyémántkereszt nagyon ismeretes, a többit elhelyeztük gyűjteményünkben. — **Sz. H. Cz.** Közelebbi címét nem írhatunk, de megkapják, ha egyebet sem ír rá, mint a lapnak a címét? Hány levelet kapunk mi így!? A küldeményt köszönjük. — **A. M.** 1. Igen, de csak úgy, ha az előbb (ugyanazon estén) tánczolt vele. 2. Ha kölesönös bemutatkozás van: igen; ha csak üdvözlésül nyújt kezét: nem. 3. Igenis, a leány, nem vezet helyre, hanem egyenesen ahhoz megy, kit a legközelebbi fordulóra fel akar kérni. — **H. L.** Kívánsága szerint fogunk eljárni. — *Több kéziratról a jövő számban.*

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Faragó Simon.**

Neumayer Ede könyvnyomdájából, Budapest, VI., Proféta-utca 7. szám.